राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानांतर्गत दुष्काळग्रस्त भागातील फळबागांचे पुनर्जिवन (१४ जिल्ह्यांकरीता) विशेष पॅकेज अंतर्गत राज्य हिश्श्याचा १५ टक्के निधी वितरीत करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग शासन निर्णय क्रमांकः दुष्काळ- २०१३/प्र.क्र.६४/१३-ओ,

> मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. तारीख: १० सप्टेंबर, २०१३

वाचा -

- 9) केंद्र शासनाचे पत्र क्रमांक ३३-४३/२०१२-हॉर्टी, दिनांक ०२ मार्च, २०१३.
- २) केंद्र शासनाचे पत्र क्रमांक ३३-४३/२०१२-हॉर्टी, दिनांक १५ मार्च, २०१३.
- ३) राज्य शासनाचे पत्र क्रमांक अमुस (कृषि)/९/२०१३, दिनांक १८ मार्च, २०१३.
- ४) राज्य शासनाचे शुध्दीपत्रक क्रमांक अमुस (कृषि)/९/२०१३, दिनांक २४ मार्च, २०१३.
- ५) केंद्र शासनाचे पत्र क्रमांक ३३-४३/२०१२-हॉर्टी, दिनांक २५ मार्च, २०१३.
- ६) राज्य शासनाचे पत्र क्रमांक अमुस (कृषि)/२१/२०१३, दिनांक २ एप्रिल, २०१३.
- ७) केंद्र शासनाचे पत्र क्रमांक १८-३२/२०१२-एनएचएम, दिनांक २ एप्रिल, २०१३.
- ८) राज्य शासनाचे पत्र क्रमांक अमुस (कृषि)/२५/२०१३, दिनांक ८ एप्रिल, २०१३.
- ९) राज्य शासनाचे पत्र क्रमांक राफअ-२५१३/प्र.क्र.१२४/९-ओ, दिनांक १८ एप्रिल, २०१३.
- १०) केंद्र शासनाचे पत्र क्रमांक ३३-५/२०१३/एनएचएम, दिनांक २ मे, २०१३.
- ११) राज्य शासनाचे पत्र क्रमांक राफअ-२५१३/प्र.क्र.१२४/९-ओ, दिनांक ३ मे, २०१३.
- १२) राज्य शासनाचे पत्र क्रमांक अमुस (कृषि)/२०१३, दिनांक ४ मे, २०१३.
- १३) शासन आदेश क्रमांक राफअ-२५१३/ प्र.क्र.१२४/९-अे, दिनांक २८ मे, २०१३.
- १४) केंद्र शासनाचे पत्र क्रमांक १८-३२/२०१२/एनएचएम, दिनांक २६ जून, २०१३.
- १५) शासन आदेश क्रमांक राफअ-२०१३/प्र.क्र.६४/१३-ओ, दिनांक ३ जून, २०१३.
- १६) वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्र.पूरक २०.१३/प्र.क्र.१२७/अर्थसंकल्प-३, दिनांक १४ ऑगस्ट, २०१३.
- १७) शासन निर्णय क्र.पूरक २०१३/जुलै (प्र.क्र.१०९/१३)/२ ओ, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०१३.

प्रस्तावना -

राज्यामध्ये पडलेल्या सलग दुसऱ्या वर्षीच्या दुष्काळामुळे राज्यातील फळबागांचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान होत आहे. राज्यातील दुष्काळी परिस्थितीमुळे बाधीत होणाऱ्या फळबागांच्या पुनर्जिवनासाठी राज्य शासनाकडून दुष्काळग्रस्त जिल्ह्यांकरीता केंद्र शासनास ₹ ६५६ कोटीची मागणी करण्यात आली होती. त्यास अनुसरुन केंद्र शासनाने राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानांतर्गत दुष्काळग्रस्त

भागातील फळबागांचे पुनर्जिवन हे विशेष पॅकेज उपरोक्त संदर्भ क्रमांक-१ व्दारे मंजूर केले आहे. सन २०१३-१४ या आर्थिक वर्षात राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान अंतर्गत असलेल्या सदर पॅकेजकरिता ८५% केंद्र शासनाचा हिस्सा व १५% राज्य शासनाचा हिस्सा आहे. केंद्र शासनाने सदर पॅकेजकरिता ८५% केंद्र शासनाचा हिस्सा ₹४००.०० कोटी इतके अनुदान उपरोक्त संदर्भ क्रमांक-२ अन्वये वितरित केले होते. त्यास अनुसरुन १५ टक्के राज्य शासनाच्या हिश्श्याची रक्कम ₹७०,६०,००,०००/- (अक्षरी रुपये सत्तर कोटी साठ लाख फक्त) निधी आकस्मिक अग्रीममधून मंजूर करून वितरीत करण्यात आली आहे. आता केंद्र शासनाने संदर्भाधीन पत्र क्रमांक १४, दिनांक २६ जून, २०१३ द्वारे उर्वरीत केंद्र हिस्सा ₹१५७.६० लक्ष निधी मुक्त केला आहे. त्यास अनुसरून राज्य शासनाचा १५% राज्य हिस्सा उपलब्ध करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

राज्यातील दुष्काळी परिस्थितीमुळे बाधीत होणाऱ्या फळबागांच्या पुनर्जिवनासाठी केंद्र शासनाने राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानांतर्गत दुष्काळग्रस्त भागातील जालना, पुणे, सांगली, अहमदनगर, औरंगाबाद, बीड, उस्मानाबाद, सोलापूर, सातारा, नाशिक, धुळे, जळगांव, परभणी व बुलढाणा या जिल्ह्यांतील फळबागांचे पुनर्जिवनासाठी या विशेष पॅकेजकरिता केंद्र शासनाच्या ८५% हिश्श्यापोटी ₹१५७.६० कोटी इतक्या अनुदानास अनुसरुन राज्य शासनाचा १५% हिस्सा रक्कम ₹२७,८०,००,०००/- (रुपये सत्ताविस कोटी ऐशी लाख फक्त) वितरित करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. मंजूर केलेला निधी खालील लेखाशीर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा.

मागणी क्रमांक डी-३ २४०१ - पीक संवर्धन १९९ - बागायती व भाजीपाला पिके, १९९ - (०३) रोपमळे, (०३) (३४) राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान (राज्य योजना) (२४०१ ४५०७) ३३-अर्थसहाय्य

- २. या योजनेसाठी मंजूर केलेला निधी खर्च करण्यास व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे यांच्याकडे एक रकमी सुपूर्व करण्यासाठी सहाय्यक संचालक लेखा, कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
- ३. वर्ष २०१२-१३ मध्ये ७८९६ खरीप गांवात अंतिम पैसेवारी व ३९०५ रब्बी गांवात नजर अंदाज पैसेवारी असे एकूण ११८०१ गांवात ५० पैशाचे आत पैसेवारी जाहीर करण्यात आली असून या भागातील सुकत चाललेल्या फळबागा जिवंत ठेवण्याकरीता पॅकेज अमंलबजावणी विहीत वेळेत व शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेला शासन निर्णय व शासन परिपत्रकाप्रमाणे / सूचनांना अनुसरून करण्यात यावी.
- ४. सदरील पॅकेज जालना, पुणे, सांगली, अहमदनगर, औरंगाबाद, बीड, उस्मानाबाद, सोलापूर, सातारा, नाशिक, धुळे, जळगांव, परभणी व बुलढाणा या १४ जिल्ह्यांकरीता लागू करण्यात आले आहे.

अर्थात या १४ जिल्ह्यातील खरीप व रब्बी हंगामातील ५० पैशाच्या आत पैसेवारी जाहीर झालेल्या गावांत हे पॅकेज लागू राहणार आहे.

- ५. सदरहू पॅकेजचे अनुदान वाटपाबाबतच्या पहिल्या हप्त्याच्या सूचना संदर्भिय पत्र क्र.३, दिनांक १८ मार्च, २०१३ व दुसऱ्या हप्त्याच्या मार्गदर्शक सूचना संदर्भिय पत्र क्र.९, दिनांक १८ एप्रिल, २०१३ द्वारे देण्यात आलेल्या आहेत. त्यानुसार सदर अनुदानाचा विनियोग करण्यात यावा.
- ६. या पॅकेजअंतर्गत ४ घटकांचा समावेश असून त्या घटकांवरील एकूण खर्च ₹६०,०००/- प्रती हेक्टर अपेक्षित असून त्याच्या ५० टक्के अर्थात ₹३०,०००/- प्रती हेक्टर अर्थसहाय्य उपलब्ध राहणार आहे. हे चार घटक खालीलप्रमाणे आहेत :-

अ.क्र.	घटक	एकूण खर्च (प्रती हेक्टर)	देय अनुदान (प्रती हेक्टर)
9	बागांची छाटणी व देखरेख	₹30,000/-	₹94,000/-
२	मल्चींग / आच्छादन	₹२०,०००/-	₹90,000/-
3	INM /IPM कामांकरीता	₹२,०००/-	₹9,000/-
8	पाणी वाचविण्याकरीता	₹८,०००/-	₹8,000/-
	रसायनाचा वापर		
	एकूण	₹६०,०००/-	₹30,000/-

- ७. सदर विशेष पॅकेज अनुदानाचे वितरण ₹३०,०००/- प्रति हेक्टर मर्यादेतच करण्यात यावे. या पॅकेजअंतर्गत मंजूर केलेला निधी शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेला शासन निर्णय व शासन परिपत्रकाप्रमाणे / सूचनांना अनुसरून खर्च करण्यात यावा.
- ८. सदर शासन निर्णय नियोजन विभाग व वित्त विभागाच्या सहमतीने आणि वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक २९५/१३/ व्यय-१, दिनांक ०५.०९.२०१३ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१३०९१०१६४१०६६८०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

प्रणाली चिटणीस

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.सर्व विधानसभा /विधानपरिषद सदस्य

- २. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३. मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव
- ४. मा.मंत्री / राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
- ५. मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक
- ६. प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
- ७. आयुक्त कृषी, महाराष्ट्र राज्य,पुणे.
- ८. संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य,पुणे. (१० प्रती)
- ९. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य फलोत्पादन आणि औषधी वनस्पती मंडळ, पुणे
- १०. सर्व संचालक/ सर्व सहसंचालक, कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- ११. सर्व विभागीय कृषि सह संचालक
- १२. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी,
- १३. सहाय्यक संचालक (लेखा), कृषी आयुक्तालय,महाराष्ट्र राज्य,पुणे, (१० प्रती)
- १४. महालेखापाल-१/२, (लेखा व अनुज्ञेयता) (लेखा परीक्षा) मुंबई /नागपूर,
- १५. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
- १६. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई
- १७. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
- १८. संचालक, लेखा व कोषागार अधिकारी, मुंबई (२ प्रती)
- १९. सहसंचालक, लेखा व कोषागारे, संगणक कक्ष, नवीन प्रशासन भवन, ५वा मजला, मुंबई-३२.
- २०. माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-३२.
- २१. नियोजन विभाग (कार्यासन-१४३२), मंत्रालय, मुंबई./वित्त विभाग (व्यय-१), अर्थसंकल्प-३, १२.
- २२. सर्व सहसचिव/उपसचिव/अवर सचिव/कक्ष अधिकारी, कृषि व पदुम (कृषि व फलोत्पादन) विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २३. निवड नस्ती (१३-अ)